

Odling av fisk och kräftdjur

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Ta del av vägledning om hygienkrav för odling och uppsamling av levande fiskeriprodukter. Den omfattar odling av fiskeriprodukter, oberoende av om det är från söt- eller saltvatten, i syfte att släppa ut dem på marknaden.

Om lagstiftningen

Bestämmelser finns i relevanta delar i avsnitt VIII, i bilaga III till förordning (EG) nr 853/2004.

Bestämmelserna om primärproduktion i förordning (EG) nr 853/2004 kompletterar kraven bilaga I till förordning (EG) nr 852/2004.

Kravet på offentlig kontroll av fiskeriprodukter finns specificerat i kapitel IV, avdelning VI i förordning (EU) 2019/627, artiklarna 67-72. Kontroll av hälsonormer beskrivs i artikel 70 och bilaga VI till samma förordning.

Särskilda bestämmelser om producenters leveranser av små mängder fisk och kräftdjur direkt till konsument eller till detaljhandelsanläggning som levererar direkt till konsument finns i 44-48 §§ i Livsmedelsverket föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien.

Branschriktlinjer

För matfiskodling har branschorganisationen Matfiskodlarna tagit fram nationella branschriktlinjer för fiskuppfödare oavsett odlingssystem samt för såväl matfiskodlare som sättfisk- och kompensationsodlare.

Riktlinjerna är bedömda av Livsmedelsverket och Jordbruksverket och de visar exempel på hur kraven i lagstiftningen kan uppnås och det är frivilligt att följa dem. Information om branschriktlinjer och förteckning över dessa finns här:

Branschriktlinjer

Omfattning och gränsdragning

Primärproduktion omfattar odling, fiske och uppsamling av levande fiskeriprodukter i syfte att släppa ut dem på marknaden samt transport och lagring av sådana fiskeriprodukter, inklusive levande fiskeriprodukter, vars egenskaper inte förändrats på avgörande sätt inom fiskodlingar på land, och transport av sådana fiskeriprodukter, inklusive levande fiskeriprodukter, vars egenskaper inte förändrats på avgörande sätt från produktionsplatsen till den första anläggningen. Se avsnitt VIII, punkt 4 i bilaga III till förordning (EG) nr 853/2004.

En fiskodlare kan således även bedriva viss transport av egna fiskeriprodukter som primärproducent.

Avlivning - bedövning och avblodning

Avlivning (bedövning och avblodning) vid kassen kan räknas in i primärproduktionen, men däremot inte rensning där man skär upp bukväggen och tar ut inälvor, eventuell gälar, och njure.

Avlivning som utförs vid en separat anläggning tillhör ledet efter primärproduktion. All vidare beredning, så som rensning, tillhör också ledet efter primärproduktion. Här skiljer sig gränsdragningen jämfört med hantering ombord på fartyg. Se sidan om fiske.

Fiske

För att bedriva verksamheter utöver primärproduktionen så krävs en anläggning som uppfyller lokalkraven i bilaga II till förordning (EG) nr 852/2004 och vissa ytterligare tillämpliga delar i avsnitt VIII i bilaga III till förordning (EG) nr 853/2004. Sådan verksamhet ska antingen godkännas av Livsmedelsverket, eller registreras av kommunen, beroende på om det rör sig om försäljning direkt till konsument eller inte.

Hållande av kräftdjur

Att levandehålla kräftdjur, som till exempel hummer, i tankar kan göras i ledet efter primärproduktion, utan krav på registrering som primärproducent. Om utfodring av kräftdjuren görs räknas det dock som odling och kräver tillstånd av länsstyrelsen samt en bedömning av kommunen att avfallsvattnet inte sprider smittsamma kräftdjurssjukdomar till frilevande bestånd.

Stöd till vissa checklistepunkter för odling av fiskeriprodukter

Senast uppdaterad 3 december 2025 Ansvarig grupp ROR_LH